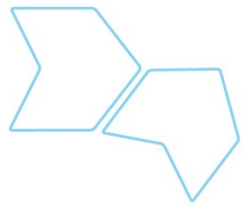

Helfo

**Pensjonisters rett til stønad til
helsetjenester i Spania og innenfor
EØS - området/Sveits.**

**Gran Canaria
Arguineguin
9 og 10. mars 2017**

Dette er Helfo

- ▶ Helfo (Helseøkonomiforvaltningen) er en ytre etat under Helsedirektoratet
- ▶ Helfo forvaltet i 2016 34,2 milliarder kroner gjennom oppgjør til behandlere, leverandører og tjenesteytere, samt individuell refusjon av privatpersoners utgifter til blant annet legemidler, tannhelse og helsetjenester i utlandet.
- ▶ I tillegg har Helfo ansvar for fastlegebytter, frikort, Europeisk helsetrygdkort, behandlingstilbud ved fristbrudd, fritt sykehusvalg og veiledningstjenester innenfor dette.
- ▶ For tiden består organisasjonen av omlag 570 ansatte. Helfo utland er samlet på Helsfyr i Oslo.
- ▶ Utlandsområdet i Helfo omfatter regler om rett til dekning av helsetjenester i utlandet for norske borgere, og regler om rett til dekning av utenlandske borgeres helsetjenester i Norge.
- ▶ Omfanget av norske borgeres bruk av helsetjenester i utlandet er økende.

Pensjonist på turistreise eller på annet midlertidig opphold i Spania

► Rett til helsetjenester på midlertidig opphold/ferie i Spania er regulert etter EØS-reglene i EF 883/2004

► Hva er et midlertidig opphold?

- når du oppholder deg i Spania kortere enn 12 måneder, har du rettigheter som turist
- når du veksler mellom å være i Norge og Spania, må du oppholde deg i Norge i minst seks måneder i året for å beholde rettigheter etter folketrygdloven
- skal du oppholde deg i Spania i mer enn 12 måneder anses du som bosatt i Spania fra første dag etter folketrygdlovens regler

► Du har rett til dekning av nødvendige helsetjenester innenfor det offentlige helsetilbudet i Spania, på lik linje med spanske borgere.

► Retten dokumenterer du ved å vise frem Europeisk helsetrygdekort utstedt av Norge

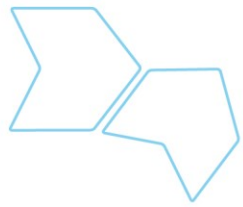
► Hva er nødvendige helsetjenester?

- ytelser som fra et medisinsk synspunkt måtte bli nødvendig under oppholdet, sett i forhold til ytelsens art og oppholdets varighet

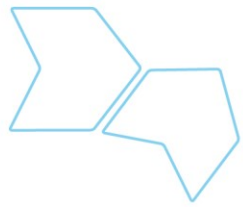
Pensjonist på turistreise eller på annet midlertidig opphold i Spania

- ▶ Du må betale egenandeler etter spansk lovgivning, uavhengig av om det er egenandeler eller ikke på tilsvarende helsetjenester i Norge
- ▶ Hvem har rett til Europeisk Helsetrygdkort?
  - medlem i folketrygden og statsborgerskap i et EU/EØS-land
- ▶ Helsetrygdkort gir kun rett til nødvendig medisinsk behandling, for eksempel ved sykehus eller hos lege som er tilknyttet det offentlige helsevesenet i oppholdslandet
- ▶ Får du dekket reiseutgifter? Lovgivningen i oppholdslandet avgjør
- ▶ Helsetrygdkort gir ikke rett til planlagt behandling.
- ▶ Det anbefales å ha egen reiseforsikring. En reiseforsikring vil normalt dekke forhold som helsetrygdkortet ikke dekker, for eksempel hjemtransport.

Nærmere om "nødvendig" medisinsk behandling

- ▶ Begrepet nødvendig behandling - omfatter også behandling ved kronisk sykdom og allerede konstatert sykdom.
- ▶ Nødvendig spesialisert medisinsk behandling forutsetter en avtale på forhånd – ta kontakt med aktuell behandler/institusjon på forhånd
- ▶ Her nevnes særskilt: dialysebehandling, oksygenbehandling, (særlig astmabehandling, ekkokardiografi i forbindelse med kroniske autoimmune sykdommer og kjemoterapi)
- ▶ Kronisk sykdom/allerede konstatert sykdom - skal i utg. pkt. være tilstrekkelig å dokumentere retten med Europeisk helsetrygdkort.

Behandling innen EØS

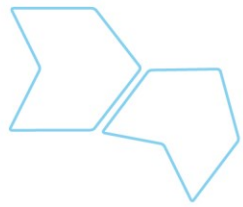
Folketrygdloven § 5-24a

- ▶ Omfatter behandling og undersøkelse blant annet hos lege, fysioterapeut, psykolog, kiropraktor og tannlege, i den utstrekning slik behandling dekkes av det offentlige i Norge. Omfatter fra 1. mars 2015 også planlagt sykehusbehandling. Kjøp av visse legemidler og medisinsk utstyr vil også kunne dekkes etter denne ordningen.
- ▶ Det gis bare refusjon dersom helsehjelpen er medisinsk nødvendig og ville blitt dekket av det offentlige i Norge, i utgangspunktet på de samme vilkår.
- ▶ Behandling som anses som alternativ/eksperimentell i Norge og ren kosmetisk behandling omfattes ikke.
- ▶ Du har rett til å få refusjon for utgifter til helsetjenester etter denne ordningen hvis du er pliktig medlem av norsk folketrygd, og statsborger i Norge eller et annet EU/EØS-land. (E121 -ikke medlem)
- ▶ Tjenesteyter kan være både privat og offentlig tilknyttet.

Behandling innen EØS Folketrygdloven § 5-24a

- ▶ For at du skal få refusjon etter denne ordningen, må du oppfylle de samme vilkårene som gjelder i Norge for den bestemte behandlingsformen du mottar. Helsetjenester som ikke er medisinsk nødvendig, gir ikke rett til stønad.
- ▶ Henvisning skal som hovedregel være gitt av helsepersonell som praktiserer i Norge. Dersom det ikke foreligger henvisning fra Norge må det dokumenteres fra helsepersonell i oppholdslandet behovet for aktuell behandling. Mao. en begrunnelse for hvorfor.
- ▶ I Norge er det et krav om henvisning for å få dekket utgifter til behandlinger gitt av spesialist, fysioterapeut, psykolog, etc.
- ▶ Egenandeler blir trukket av refusjonsbeløp – som om behandlingen var gjort i Norge.

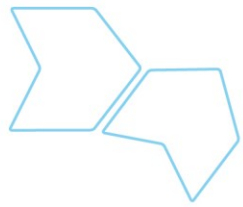

Behandling innen EØS

Folketrygdloven § 5-24a

- ▶ Ved bruk av denne stønadsordningen betaler du alt selv. Deretter kan du sende inn søknad om refusjon HELFO.
- ▶ Det gis forhåndstilsagn kun for planlagt sykehusbehandling.
- ▶ Nødvendig dokumentasjon for at vilkårene er oppfylt, må vedlegges når du søker refusjon. Dette gjelder blant annet at behandleren du har benyttet har nødvendige godkjenninger og autorisasjon.
- ▶ Utgiftene må dokumenteres med spesifisert faktura fra behandleren i original. Kvitteing eller annen dokumentasjon for at du har betalt.
- ▶ Fristen for å fremsette krav om refusjon er seks måneder etter at kravet tidligst kunne ha vært satt frem.
- ▶ Søknadsskjema og mer informasjon om ordningen finner du på www.helsenorge.no

Pensjonist bosatt i Spania

- ▶ **Hva skjer når du som pensjonist bosetter deg i Spania?:**
- ▶ Du er **ikke** lenger medlem av norsk folketrygd.
- ▶ Retten til fastlege og frikort bortfaller.
- ▶ Du har **ikke** lenger rett til planlagt behandling i Norge.
  - Eventuell oppfølging av nødvendig behandling du har fått utført i Norge før du flyttet, skal nå foregå i Spania.

Hvordan få rett til helsetjenester i Spania

▶ Du kan søke om blankett E 121.

– Søknaden sendes til HELFO.

▶ E 121 gir deg rett til helsetjenester i Spania etter spansk lovgivning – på lik linje med spanske pensjonister/borgere.

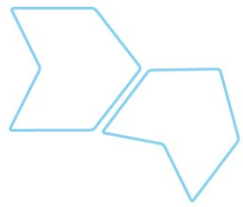
– Du må forholde deg til det spanske helsevesenet på samme måte som spanske pensjonister/borgere.

– Du må selv dekke de egenandeler Spania evt. måtte ha på de helsetjenester du har behov for.

– Du må benytte deg av behandlere som er tilknyttet det offentlige helsevesenet i Spania (lege, tannlege, fysioterapeut etc.)

▶ Selv om du ikke er medlem i folketrygden skal du betale trygdeavgift til Norge for de rettighetene du har i Spania.

▶ Ved innvilgelse av blankett E-121 sendes denne i 2 eksemplarer til deg – du er selv ansvarlig for å levere denne til spanske trygdemyndigheter for å få den registrert. **Uten registrering – ingen verdi.**

Ikke rett til blankett E121

-

Søke frivillig medlemskap i folketrygden

► Visse former for pensjon, for eksempel:

– **offentlig avtalefestet pensjon (AFP)**

– **eller privat pensjon før fylte 67 år og folketrygden slår inn**

– **utløser ikke rett til blankett E121.**

► Ønsker du å beholde rett til stønad til helsetjenester fra folketrygden, er det mulig å søke frivillig medlemskap, og få rett til ordinær stønad.

► Du må henvende deg til **NAV medlemskap og avgift** ved spørsmål eller søknad om frivillig medlemskap.

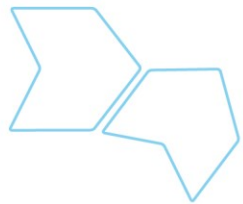
► **Dekning etter reglene om ordinær stønad:**

– full dekning av utgifter til ambulanse

– opphold på sykehus dekkes inntil et fastsatt beløp per døgn – 2017 kr. 3610.

– andre godkjente utgifter dekkes etter takster

– legemidler dekkes etter samme regler som i Norge

Hvorfor betale trygdeavgift til Norge?

- ▶ Du mottar din pensjon fra Norge.
- ▶ Du betaler trygdeavgift til Norge – som dekker helseutgifter. Dette er regulert i EF 883/04.
- ▶ Dette innebærer at Spania har ingen "inntekter" på deg som dekker kostnader på helsetjenester, som norsk pensjonist bosatt i landet.
- ▶ Du har allikevel full rett til helsetjenester i Spania med blankett E-121 gjennom EF 883/04.

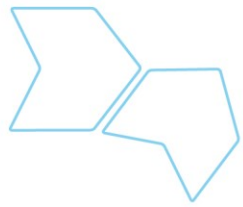
Rundsumsoppgjør

- ▶ Forordningen har bestemmelser om rundsumsoppgjør mellom bostedslandet – Spania – og kompetent land – Norge.
- ▶ For hvert kalender år sender Spania regning til Norge ved HELFO utland, for deg og eventuelt forsørgede familiemedlemmer uavhengig av hvilke helsetjenester dere har brukt.
- ▶ **Rundsum for 2014 i Spania var 247,19€ per måned.**
- ▶ Krav per pensjonist som bodde 12 måneder i Spania var da 2966,28€. Dvs. ca. 28.000 NOK.
- ▶ Innbetalt trygdeavgift går med til å dekke dette.
- ▶ HELFO mottok krav for 3971 norske pensjonister i 2015. Dette gir et krav på ca. 11.800.000€.

På ferie til et annet EØS-land/Sveits – har blankett E 121

- ▶ Skal du på ferie til annet EØS-land, **inkludert Norge**, må du ta med deg Europeisk helsetrygdkort fra Norge – dette har GUL bakside.
- ▶ Ved besøk i Norge – er du å anse som turist.
- ▶ Europeisk helsetrygdekort dekker utgifter til øyeblikkelige og nødvendige helsetjenester under oppholdet, da hos tjenesteytere som er tilknyttet det offentlige.
- ▶ Europeisk helsetrygdekort dekker **ikke** hjemreise ved alvorlig sykdom, som for eksempel ambulansfly. **Det anbefales å ha egen reiseforsikring i tillegg.**

Kontaktinformasjon

▶ Søknader sendes til:

- HELFO
- Postboks 2415
- 3104 Tønsberg.

▶ Telefon:

- 800HELSE: 800 43 573
- Tastevalg 3 - veiledningstjeneste private

▶ E-post:

- 800helse@helsenorge.no

▶ Nettside:

- www.helsenorge.no